

Sygn. akt **IX GC 140/15**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, 29 lipca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IX Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący - SSO Katarzyna Krzymkowska

Protokolant – sekr. sąd. Ewelina Kołodziejczak-Marczak

po rozpoznaniu w dniu 20 lipca 2016 r. w Poznaniu na rozprawie

sprawy z powództwa: **A. D.**

przeciwko: **(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w R.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w R. na rzecz powódki A. D. kwotę: 66.600,00 zł (sześćdziesiąt sześć tysięcy sześćset złotych) z umownymi odsetkami w wysokości odsetek maksymalnych, tj. w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego od dnia 2 lipca 2014 roku;

II. oddała powództwo w pozostałej części;

III. kosztami postępowania, obciąża powódkę w 56 % a pozwanego w 44% i z tego tytułu zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę: 2940,01 zł.

SSO Katarzyna Krzymkowska

UZASADNIENIE

Pozwem z 13 listopada 2014 r. powódka – **A. D.** wniosła o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym wobec pozwanego – (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością **w R.** i zasądzenie kwoty 150.526,03 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 12 lipca 2014 do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania.

Powódka podała, że 20 maja 2014 zawarła z pozwanym umowę nr (...) o świadczenie usług, na podstawie której powódka zobowiązana była do pomocy pozwanemu w uzyskaniu banku akceptującego pozwaną jako beneficjenta kredytu, factoringu. Za wykonane czynności powódka miała otrzymać wynagrodzenie prowizyjne w wysokości 5% przyznanego pozwanemu finansowania. Powódka miała wykonać swoje świadczenie, a pozwany otrzymać finansowanie w kwocie 3 mln zł. W związku z tym powódka wystawiła na rzecz pozwanej fakturę VAT nr (...). płatną w terminie 2 tygodni. Powódka domagała się również zapłaty odsetek maksymalnych za opóźnienie w płatności za okres od 24 czerwca 2014 do 1 lipca 2014. Do pozwu powódka dołączyła również weksel na dochodzoną kwotę podpisany przez M. R. .

Wobec braku podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym tut. Sąd 16 grudnia 2014 w sprawie o sygn. IX Gnc 1361/14 wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w całości zgodny z żądaniem pozwu.

Pozwany w swoim sprzeciwie wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Zdaniem pozwanego nie posiada on legitymacji biernej w sprawie, albowiem weksel z 20 maja 2014 został podpisany przez M. R., a nie pozwanego.

Pozwany uznał również, że brak było podstaw do wystawienia ww. faktury Vat. Pozwany zawarł bowiem z (...) Bank umowę faktoringu, wskutek samodzielnych działań pozwanego, a nie powódki. Poza tym umowa stron nie obejmowała swoim zakresem zawarcia umowy faktoringu.

Na dalszym etapie strony podtrzymywały swoje dotychczasowe stanowiska; strona powodowa wskazywała, że miała wyłączność na uzyskiwanie finansowania w banku (...).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka jako pośrednik oraz pozwany jako zleceniodawca zawarli w 20 maja 2014 r. umowę nr (...) o świadczenie usług. Przedmiotem umowy było ustalenie zasad współpracy w zakresie pozyskania przez powódkę, w oparciu o przedstawione przez pozwanego dokumenty i udzielone informacje, banku akceptującego pozwanego jako beneficjenta udzielonego przez siebie finansowania (kredytu, pożyczki i in.) w wysokości od 3.000.000 zł (dolna granica) do 5.000.000 zł brutto (górną granicą). Przez pozyskanie banku strony rozumiały udzielenie przez dany bank pozytywnej decyzji o przyznaniu finansowania pozwanej w wysokości co najmniej dolnej granicy (wykonanie umowy w całości). Przez bank strony w umowie rozumiały również inną instytucję finansową, której przedmiotem działalności jest udzielanie finansowania osobom trzecim.

Pozwany zobowiązał się w szczególności do niezawierania w okresie obowiązywania umowy nowych umów związanych ze świadczeniem usług pośrednictwa lub doradztwa finansowego, mających na celu pozyskanie jakiegokolwiek źródła finansowania bez względu na jego formę oraz do nieskładania w okresie obowiązywania umowy w (...) banku wniosku o przyznanie jakiegokolwiek formy finansowania, chyba że jest to bank wskazany przez pośrednika. Za wykonane czynności powódka miała otrzymać wynagrodzenie prowizyjne w wys. 5% przyznanego pozwanemu finansowania. W przypadku przyznania finansowania w niższej wysokości niż dolna granica (wykonania części umowy), należne powódce wynagrodzenie ulec miało proporcjonalnemu obniżeniu. Do wynagrodzenia powódki doliczyć mógł ewentualny podatek VAT w wysokości zgodnej z obowiązującymi przepisami. Wynagrodzenie powódki miało być płatne w terminie 2 tygodni od dnia wystawienia rachunku. W razie opóźnienia pozwany miał zapłacić powódce odsetki umowne w wysokości każdorazowych odsetek maksymalnych.

Umowa została zawarta na czas określony wynoszący 12 miesięcy. Po tym okresie umowa przekształcała się w umowę na czas nieokreślony, chyba że któraś ze stron, najpóźniej 30 dni przed upływem okresu obowiązywania umowy złoży pisemne oświadczenie o braku zamiaru kontynuowania współpracy.

Dowód – umowa nr (...) o świadczenie usług (k. 3 – 6).

Współpraca z powódką zaczęła się miesiąc lub dwa miesiące wcześniej niż data podpisania umowy. Wówczas była mowa o kwocie 3 mln zł finansowania niezależnie od jego formy – mogło ono przybrać formę faktoringu jak i kredytowania.

Dowód – zeznania świadka M. R. (protokół elektroniczny z rozprawy z 20 lipca 2016)

Przy podpisywaniu umowy z powódką ówczesny prezes zarządu pozwanej wskazał, że inny podmiot prowadzi dla pozwanego podobne sprawy na podstawie innej umowy i nie zgodził się, aby powódka była wyłącznym pośrednikiem i dlatego został naniesiony zapis, aby powódka była wyłącznym pośrednikiem tylko wobec (...) Banku.

Dowód - zeznania świadka A. W. (k. 248v).

Powódka wykonywała umowę zawartą z pozwanym. Wiązało się to z nakładem pracy – powódka dzwoniła do głównej księgowej pozwanego i prosiła o dokumenty księgowe, które były przygotowywane celem sporządzenia wniosku kredytowego. Powódka brała głównie udział w zbieraniu dokumentów koniecznych dla uzyskania oferty banku

kredytującego. Pozwana nie kwestionowała usług świadczonych przez powódkę w czasie ich wykonywania, rodzaju, ilości, obszerności, poufności przekazywanych danych i dokumentów w ramach świadczonej przez powódkę usługi pośrednictwa. W liście internetowym z 19 marca 2014 powódka wskazała pracownicy pozwanego (K. H.), w trakcie ustalania prawidłowego wypełnienia wniosków kredytowych, że w grę wchodzi faktoring. Brak wypełnienia wniosków przez pozwaną miał wpływ na ofertę bankową, albowiem powódka nie była w stanie wypełnić wszystkich dokumentów na podstawie tych, które otrzymała od pozwanego.

Dowód – wydruki listów internetowych stron (k. 50 -124), zeznania świadka A. W. (k. 248v), zeznania świadka K. H. (k. 249), zeznania świadka M. G. (k. 249v), zeznania świadka J. M. (k. 7 akt SR w Piasecznie I Cps 37/16 załączonych do akt niniejszej sprawy)

Pozwany otrzymał od (...) Bank finansowanie w formie factoringu – umowa została zawarta jeden lub dwa dni po podpisaniu umowy z powódką; factoring obejmował limit 2 mln zł.

Bezsporne (por. k. 249v), a nadto dowód - zeznania świadka K. H. (k. 249), zeznania świadka M. G. (k. 249v), zeznania świadka M. R. (protokół elektroniczny z rozprawy z 20 lipca 2016), informacyjne słuchanie powódki (k. 165), zeznania powódki (protokół elektroniczny z rozprawy z 20 lipca 2016), zeznania świadka J. M. (k. 7 akt SR w Piasecznie I Cps 37/16 załączonych do akt niniejszej sprawy).

Powódka przy wykonywaniu usług nie działała wyłącznie osobiście, ale współpracowała z J. M., któremu przekazała dokumenty pozwanego zlecając wykonanie czynności pośrednictwa. J. M. prowadził własną działalność gospodarczą i był dyrektorem oddziału firmy (...), ale nie udzielał osobiście finansowania. Powódka z bankiem nie kontaktowała osobiście (poza jedną rozmową z M. P. z (...) Banku) – czynił to J. M..

Powódka umówiła się z J. M. na zapłatę jemu prowizji. J. M. przekazał za pośrednictwem poczty elektronicznej lub tradycyjnej do banku wymagane dokumenty do oceny wniosku o faktoring. Na podstawie tych dokumentów została podjęta pozytywna decyzja o finansowaniu i podpisana umowa factoringu.

Dowód – zeznania świadka A. W. (k. 248v), zeznania powódki (protokół elektroniczny z rozprawy z 20 lipca 2016), zeznania świadka M. P. (k. 59v akt SR w Koszalinie V. G. 49/15 załączonych do akt niniejszej sprawy), zeznania świadka J. M. (k. 7 -8 akt SR w Piasecznie I Cps 37/16 załączonych do akt niniejszej sprawy)

W dniu 6 czerwca 2014 pozwany, bez udziału powódki, zawarł z Bankiem (...) S.A. umowę linii wielocelowej nr (...). Umowa została zawarta na kwotę 1.500.000 zł.

Dowód – poświadczona za zgodność z oryginałem przez pełn. pozwanego kserokopia umowy wielocelowej nr (...) (k. 196 – 212), zeznania świadka M. P. (k. 59v akt SR w Koszalinie V. G. 49/15 załączonych do akt niniejszej sprawy), zeznania świadka J. M. (k. 7-8 akt SR w Piasecznie I Cps 37/16 załączonych do akt niniejszej sprawy)

Z tytułu wykonanych czynności pośrednictwa finansowego powódka wystawiła pozwanemu fakturę VAT nr (...) na kwotę 150.000 zł. Powódka jest zwolniona z podatku VAT.

Bezsporne, a nadto dowód - FV nr 12/14 (k. 10).

Powódka wezwała pozwaną pismem z 2 lipca 2014 r. do zapłaty kwoty dochodzonej pozwem do 9 lipca 2014 r.

Pozwana do dnia wytoczenia powództwa nie uiściła żądanej przez powódkę kwoty.

Okoliczność bezsporna, a nadto dowód – kserokopia wezwania do zapłaty wraz z dowodem nadania (k. 11-12).

Dokonując ustaleń stanu faktycznego Sąd miał na uwadze, że każda ze stron obowiązana jest do złożenia zgodnych z prawdą wyjaśnień odnośnie okoliczności sprawy i oświadczeń co do twierdzeń strony przeciwnej dotyczących okoliczności faktycznych (art. 3 k.p.c. i 210 § 2 k.p.c.), przy czym ogólnikowe zaprzeczenie wszystkim twierdzeniom

strony przeciwnej nie czyni zadość temu obowiązкови (por. uchwała Zgromadzenia Ogólnego Sądu Najwyższego z dnia 15.07.1974 r., Kw. Pr. 2/74 OSNCP 1974/12/203).

Odnosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należy określić okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, a następnie dokonać szczegółowej analizy twierdzeń każdej ze stron odnośnie tych okoliczności.

Należy wskazać, że ww. dokumenty są dokumentami prywatnymi, w rozumieniu art. 245 k.p.c., a zatem dowodem tego, że osoba, która ów dokument podpisała złożyła oświadczenie w nim zawarte. Formalna moc dowodowa dokumentu prywatnego nie rozciąga się jednak na okoliczności towarzyszące złożeniu oświadczenia. Nie przesądza on zatem, czy oświadczenie jest ważne lub skuteczne prawnie. Materialna moc dowodowa dokumentu prywatnego zależy od jego treści merytorycznej. O materialnej mocy dowodowej dokumentów prywatnych rozstrzyga sąd zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów – art. 233 k.p.c. (por. Komentarz do KPC, Część pierwsza, postępowanie rozpoznawcze, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2002, s. 517).

W ocenie Sądu zeznania świadka A. W. należało uznać za wiarygodne, albowiem były spójne, logiczne i konsekwentne. Wszak świadek będący przedstawicielem powódki w kontaktach z pozwaną opisał przebieg współpracy stron, potwierdził zawarcie umowy z pozwanym oraz przyczyny wprowadzonych postanowień umownych.

Zeznania świadków K. H. oraz M. G., pracowników strony pozwanej również były wiarygodne, ale ze względu na brak pewności świadków co do szczegółów współpracy stron nie były jedyną i najważniejszą podstawą ustalenia stanu faktycznego sprawy. Obie te osoby potwierdziły współpracę z powódką w ramach poszukiwania dofinansowania na działalność pozwanej oraz zawarcie umowy factoringu przez pozwaną z (...) Bankiem, ale nie potrafiły – ze względu na brak szczegółowej wiedzy w tym zakresie – określić wysokości dofinansowania.

Zeznania świadka M. R. okazały się ostatecznie wiarygodne w istotnych dla rozstrzygnięcia kwestiach, mimo że świadek przedstawił okoliczności współpracy w ramach umowy 20 maja 2014 r. nr (...) o świadczenie usług w sposób odmienny od powódki. Niemniej przy wskazywaniu, że w sprzecznie podał, że faktoring nie był objęty umową z powódką a E., nie był świadomy, że w ramach tej firmy działa J. M., który był zleceniobiorcą powódki. Co istotne, potwierdził jednak zawarcie umowy faktoringu było poprzedzone podpisaniem umowy z powódką i nastąpiło na skutek podjętych przez nią (względnie działającego z jej umocowania J. M.).

Zeznania świadka M. P. były przekonujące i wiarygodne, albowiem świadek przedstawiła rzeczowo okoliczności objęte tajemnicą bankową, a jako osoba niezwiązana z żadną ze stron nie miała interesu w zeznawaniu nieprawdy. Potwierdziła przy tym większość tez stawianych przez pozwanego oraz innego wiarygodnego świadka – J. M..

Świadek J. M. potwierdził wiarygodnie (spójnie z A. W. i powódką), że współpracował z powódką i w ramach tej współpracy doprowadził do finansowania z banku (...) faktoringu na wniosek, który on sporządził. Przy czym potwierdził, że klient (pozwany) również osobiście sporządził wniosek kredytowy.

Zeznania powódki były dla Sądu wiarygodne jedynie w zakresie, w którym potwierdziła ona podjęcie działań, które doprowadziły do podpisania umowy faktoringowej przez pozwanego z (...) Bankiem. Wbrew twierdzeniom powódki nie doprowadziła ona do zawarcia umowy kredytowej linii wielocelowej nr (...), albowiem z zeznań pracownicy banku wynika, że doprowadził do tego sam pozwany, natomiast świadek J. M. nie miał wiedzy, czy powódka wykonywała warunki umowy stron wobec pozwanego. (...) tej nie mieli inni przesłuchani w sprawie świadkowie. Poza tym powódka nie знаła terminu i formy wydania decyzji kredytowej przez bank dot. kredytu odnawialnego.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się zasadne jedynie w części, w której obejmowało żądanie zapłaty wynagrodzenia za wykonane czynności prowadzące do uzyskania finansowania w formie factoringu.

Zgodnie z ustaleniami stanu faktycznego w niniejszej sprawie, strony zawarły umowę, w myśl której pozwany miał wykonywać czynności w zakresie pozyskania przez powódkę - w oparciu o przedstawione przez pozwanego dokumenty

i udzielone informacje - banku akceptującego pozwanego jako beneficjenta udzielonego przez siebie finansowania (kredytu, pożyczki i innych) w wysokości od 3.000.000 zł (dolna granica) do 5.000.000 zł brutto (górną granicą). Przez pozyskanie banku strony rozumiały udzielenie przez dany bank pozytywnej decyzji o przyznaniu finansowania pozwanej w wysokości co najmniej dolnej granicy (wykonanie umowy w całości).

W ocenie Sądu umowę zawartą pomiędzy stronami należy określić jako umowę o świadczenie usług. Wskazać trzeba, że zgodnie z przepisem art. 750 k.c. do umów o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami, stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu. W ocenie Sądu umowa stron jest umową o świadczenie usług pośrednictwa kredytowego, która nie jest uregulowana przepisami szczególnymi, a podlega ogólnej zasadzie prawa cywilnego – tj. zasadzie swobody kontraktowania.

Na marginesie zaznaczyć trzeba, że zarzuty pozwanego co do wystawionego weksla nie były badane przez Sąd w toku postępowania dowodowego, albowiem weksel nie był ostatecznie podstawą roszczeń powódki. Weksel miał służyć zabezpieczeniu roszczeń z umowy z 20 maja 2014 r. jednakże faktycznie nie został wystawiony przez pozwaną spółkę, gdyż widnieje na nim jedynie podpis M. R., bez oznaczenia, aby działał przy czynności wystawienia weksla w imieniu i na rzecz pozwanej spółki, względnie jako jej zarząd. Wobec tej okoliczności oraz kwestionowania przez pozwaną odpowiedzialności zarówno co do zasady jak i wysokości, Sąd badał i orzekł w ramach stosunku podstawowego łączącego strony.

W pierwszej kolejności należało zważyć, czy faktoring zawarty bezspornie z Bankiem (...) S.A. w W. z limitem 2 mln zł podlegał pod umowę pośrednictwa zawartą między stronami i obligował pozwaną do zapłaty powódce wynagrodzenia. Umowa factoringu nie została zdefiniowana w polskich przepisach prawa i należą do tzw. umów nienazwanych. F. zwykle polega na tym, że faktor trudniący się zawodowo tego typu działalnością (np. bank) nabywa wierzytelności przysługujące przedsiębiorcy (faktorantowi) z tytułu dokonania sprzedaży lub wykonania usług w zamian za określoną kwotę, odpowiadającą wartości nominalnej wierzytelności pomniejszonej o dyskonto uwzględniające wynagrodzenie faktora (por. wyrok WSA w Krakowie z 25 lutego 2011 r., I SA/Kr 2075/10, LEX nr 990978, wyrok TS z 26 czerwca 2003 r., C-305/01, LEX nr 158649).

W ocenie Sądu podpisanie umowy factoringu z bankiem było właśnie pozyskaniem banku akceptującego pozwanego jako beneficjenta udzielonego przez siebie finansowania (kredytu, pożyczki i innych). Strony w umowie przedstawiły przykładowy i otwarty katalog metod finansowania działalności, które mogą być uznane za uzyskanie finansowania z banku. Przede wszystkim też pozwany tej okoliczności nie kwestionował. Mimo, że pozwany jest profesjonalnym uczestnikiem obrotu gospodarczego reprezentowanym przez zawodowego pełnomocnika nie kwestionował on okoliczności, że faktoring jest finansowaniem udzielanym przez bank w rozumieniu postanowień umowy stron. Co istotne, ówczesny prezes zarządu pozwanej, który osobiście negocjował i zawierał umowę z powódką, w trakcie swoich zeznań podał, że w sprzeczności zarzucił, że faktoring nie był objęty umową z powódką lecz umową z E.. Nie kwestionował przy tym, że faktoring mógł być „produktem bankowym” Banku (...), który uzyskanie obejmowała umowa pośrednictwa z powódką. Jego twierdzenia były umotywowane brakiem wiedzy co do powiązań między J. M. (działającym również w ramach firmy (...)) z powódką. Brak tej wiedzy był usprawiedliwiony niejasnymi i skomplikowanymi powiązaniem przy występowaniu przez J. M. również w roli osoby prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą.

Zawarta przez strony umowa była umową sukces fee (rezultatu); zapłata wynagrodzenia była uzależniona od osiągnięcia określonego rezultatu – w tym wypadku uzyskania finansowania działalności gospodarczej pozwanej. W § 1 zd. I umowy stron wskazano co rozumiane jest przez pozyskanie banku. Strony przez to rozumiały powzięcie przez bank decyzji o przyznaniu określonego finansowania. Z umowy nie wynika, aby pozwana nie mogła podzlecać swoich czynności osobom trzecim. Taka działalność, jako niezależna od osobistych cech przyjmującego zlecenia, może być w normalnych warunkach przedmiotem pod-zlecenia, Z § 7 wynika jedynie ograniczenie w zakresie możliwości udostępniania innym podmiotom niż banki pozyskanych od pozwanego jego danych osobowych i to wyłącznie w celu realizacji umowy lub na potrzeby dochodzenia roszczeń. Nic innego nie wynika z postanowień umowy lub bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa. Wszak, zgodnie z przepisem art. 738 § 1 zd. I k.c., który jedynie

odpowiednio (w myśl art. 750 k.c.) należałoby zastosować do niniejszej sprawy, przyjmujący zlecenie może powierzyć wykonanie zlecenia osobie trzeciej tylko wtedy, gdy to wynika z umowy lub ze zwyczaju albo gdy jest do tego zmuszony przez okoliczności. Przy czym posłużenie się pomocnikami przy wykonaniu zlecenia – a tym bardziej umowy o świadczenie usług – nie podlega żadnym szczególnym zasadom ani ograniczeniom, w szczególności nie wymaga zgody dającego zlecenie; konsekwencją takiego posłużenia jest jedynie brak ograniczenia odpowiedzialności za wykonanie zlecenia biorącego zlecenie (w tym wypadku powódki) (K. Kopaczyńska-Pieczniak, Komentarz do art. 738 Kodeksu cywilnego [w:] Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania - część szczególna, pod red. A. Kidyby, LEX 2014 nr 462814). W dodatku ochrona prawna pozwanego zabezpieczona jest przepisem ogólnym art. 429 k.c., określającym zasady odpowiedzialności za winę w wyborze przy powierzeniu wykonaniu czynności innej osobie. Przede wszystkim zaś wskazać trzeba, że pozwany w swoim sprzeciwie nie przedstawiał żadnych roszczeń wobec działalności powódki lub jej pomocnika.

Wprawdzie nie ma w aktach sprawy dokumentu factoringu, ale już w trakcie informacyjnego słuchania powódka potwierdziła, że pozwany zawarł umowę o factoring z (...) bankiem na 2 mln zł. Okoliczności te następnie potwierdzili: pracownica banku oraz faktyczny pośrednik. Przyznał to również pozwany. Z tych dowodów, spójnych z przeprowadzonym na zakończenie postępowania dowodem z przesłuchania stron ograniczonym do słuchania powódki, wynika, że pozwana spółka podpisała umowę na factoring za pośrednictwem działań i dokumentów zebranych przez powódkę przy pomocy jej zleceniobiorcy – tj. J. M..

Natomiast postępowanie dowodowe nie doprowadziło do wykazania, że umowa o kredyt obrotowy została zawarta wskutek działalności powódki lub jej pomocnika. Wręcz przeciwnie – z zeznań pracownicy banku, J. M. oraz ówczesnego prezesa zarządu pozwanej wynika, że kredyt ten został przyznany na skutek dostarczenia dokumentów przez samego pozwanego. To powódka, będąca profesjonalnym uczestnikiem obrotu gospodarczego, reprezentowanym dodatkowo przez zawodowego pełnomocnika, była zobowiązana w świetle przepisu art. 6 k.c., do wykazania, że bank wydał pozytywną decyzję o przyznaniu finansowania na skutek jej działań oraz przedstawienia treści tej decyzji. Powódka nie potrafiła jednak wyjaśnić, kiedy bank wydał taką decyzję oraz nie przedstawiła racjonalnych argumentów przemawiających za tezę, że nastąpiło to wskutek jej działań. Co prawda powódka miała bezspornie wyłączność na uzyskiwanie kredytu, jednak wobec zgłoszonych żądań w pozwie dotyczących wynagrodzenia umownego, potwierdzonych dodatkowo w trakcie przesłuchania, okoliczność ta pozostaje bez wpływu na rozstrzygnięcie sprawy. Powódka nie dochodziła w tym procesie ewentualnej kary umownej od pozwanego, lecz wynagrodzenia za wykonane usługi.

Mając na uwadze powyższe Sąd, na podstawie zapisów umownych dotyczących wynagrodzenia oraz art. 735 § 1 i 2 kc w zw. z art. 750 kc, zasądził dla powódki jedynie część dochodzonej kwoty – tj. 66.600 zł, w pozostałym zakresie roszczenie powódki oddalając. Zgodnie bowiem z §3 ust. 1 zd. II umowy stron w przypadku przyznania finansowania w niższej wysokości niż dolna granica (wykonania części umowy), należne powódce wynagrodzenie ulec miało proporcjonalnemu obniżeniu. Finansowanie przyznane umową factoringową wynosiło bezspornie 2 mln zł, a zatem było mniejsze o 1 mln zł od dolnej granicy ustalonej w § 1 umowy stron. Przy czym skoro przy dolnej granicy należne było 5% przyznanego finansowania (§ 3 pkt 1 umowy), to przy 2 mln zł, należne jest proporcjonalnie mniejsze wynagrodzenie –tj. w wysokości 3,33% przyznanego finansowania. Ułamek ten stanowi zasądzoną kwotę. Powódka jest zwolniona z podatku VAT (por. k. 10), na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 38 ustawy o VAT, przeto Sąd nie zasądzał podatku.

Zgodnie z art. 481 § 1 i 2 k.c. i art. 359 § 1-3 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Wierzyciel może żądać stopy odsetek wyższej niż ustawowa, jeżeli stopa odsetek została z góry oznaczona. Zgodnie zaś z art. 359 § 2¹ i § 2² k.c. - jeżeli wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej przekracza wysokość odsetek maksymalnych, należą się odsetki maksymalne.

Faktura VAT powódki nr 12/14 została wystawiona 9 czerwca 2014. Zgodnie z § 3 ust. 3 umowy stron wynagrodzenie powódki miało być płatne w terminie 2 tygodni od dnia wystawienia rachunku. W razie opóźnienia pozwany miał zapłacić powódce odsetki umowne w wysokości każdorazowych odsetek maksymalnych w rozumieniu art. 359 § 2¹ k.c. Maksymalna bowiem wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej, określona ww. przepisem, nie może przekraczać w stosunku rocznym czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego NBP. Przynajmniej zasadne było żądanie odsetek od 2 lipca 2014, albowiem jest to ponad 2 tygodnie od dnia wystawienia faktury Vat. Żądanie było to zasadne nawet wobec zmiany przepisów o odsetkach maksymalnych za opóźnienie (art. 481 § 2¹ k.c.), albowiem ich wysokość jest wyższa niż wysokość odsetek maksymalnych w rozumieniu art. 359 § 2¹ k.c. w brzmieniu obowiązującym w momencie zaciągania zobowiązania i wymagalności roszczenia.

O kosztach procesu, Sąd orzekł w punkcie II sentencji wyroku na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i art. 99 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania. W związku z tym, że powódka wygrała spór jedynie w 44% (w.p.s. wynosiła 150527 zł, natomiast Sąd zasądził jedynie 66600 zł, tj. kwotę stanowiącą 44% w.p.s.) powinien on zwrócić powódce poniesione przez nią koszty procesu w tej części.

Na całość kosztów procesu po stronie powodowej składała się uiszczona opłata od pozwu w kwocie 7527 zł, wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 3.600 zł wynikające z § 6 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za radców prawnych (...), opłata skarbową od udzielonego pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz wydatki w kwocie 651,90 zł poniesione przez pełnomocnika pozwanej celem dojazdu do sądu na rozprawę. Na trzech rozprawach przed Sądem Okręgowym była informacyjnie słuchana powódka oraz przeprowadzane dowody z przesłuchania świadków i stawiennictwo przed tym Sądem pełnomocnika powódki było uzasadnione z punktu widzenia obrony jej praw (por. postanowienie SN z 30 stycznia 2013 r., V CZ 82/12, LEX nr 1293865). Podana w spisie kosztów wysokość wydatków jest zgodna z powszechnie przyjmowaną stawką ryczałtową wynikającą z § 2 pkt 1 ppkt b Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy i rzeczywistą odległością w obie strony między K. a P.. Suma tych kosztów to kwota 11795,90 zł, natomiast 44% z tej sumy to kwota 5190,19 zł.

Natomiast na całość kosztów procesu po stronie pozwanej składała się kwota 3617 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika wynikającego z § 6 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...) wraz opłatą skarbową od pełnomocnictwa oraz wydatki w kwocie 401,19 zł związane ze stawiennictwem świadka M. G. pokryte z zaliczki pozwanego. Suma tych kosztów to 4018,19 zł, natomiast 56% z tej sumy to kwota 2250,18 zł

Po kompensacie wzajemnych należności Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 2940,01 zł.

SSO Katarzyna Krzymkowska